

ENSENYAMENT PRIVAT

COL·LEGI CONCERTAT SANTIAGO APÒSTOL, EL CABANYAL, VALÈNCIA

EL NOSTRE COMPROMÍS AMB LA INCLUSIÓ

El compromís amb l'educació inclusiva d'aquest centre, reflectit en el projecte educatiu, contribueix a millorar els aprenentatges i a fer que tot l'alumnat, també el que té unes necessitats educatives especials, trebal·le en la seua aula amb idèntics materials i recursos, sense adaptacions. El procés va arrancar en 2011, quan la pedagogia terapèutica va començar a treballar-se en l'aula de referència. L'any següent, el col·legi va decidir transformar-se en comunitat d'aprenentatge.

Jordi Bosch López
de Andújar

Director

“Les persones canvien quan s'adonen del potencial que tenen per a canviar les coses.” Aquest missatge es pot llegir en un post que es va penjar en la web del centre ara fa més de sis anys, molt abans d'entrar en vigor la normativa sobre inclusió educativa. Amb tècniques d'integració social, l'equip integrat pel professorat de Pedagogia Terapèutica, logopeda, docents en pràctiques i voluntariat especialitzat, amb gran esforç i coordinació, atén un nombre molt elevat d'alumnes.

COMUNITAT EDUCATIVA

La majoria de l'alumnat que atenem pertany a famílies en situació de desavantatge socioeconòmic, moltes d'elles d'ètnia gitana. Les transformacions del centre en l'última etapa són degudes en bona part a la unió d'una comunitat educativa unida que avança cap a unes metes compartides. És un col·lectiu marca i posa en pràctica els principis de l'aprenentatge dialògic a través d'actuacions educatives d'èxit. Cada setmana, una comissió mixta, amb docents, educadors i educadores, familiars, alumnes, estudiants de pràctiques i voluntariat hi treballen colze a colze.

La inclusió dels diferents agents educatius és la garantia perquè el projecte funcione bé. Les fronteres entre el centre i l'entorn desapareixen i la comunitat d'aprenentatge esdevé una

intervenció global. L'alumnat conviu dia a dia amb la norma “M'agrada que em tractes bé”, un enfocament comunitari a través d'un model dialògic de convivència, una actuació educativa d'èxit per a la prevenció i resolució de conflictes.

El centre obri a les set i mitja del matí, amb un servei de dutxes i desdjunis disponible per a tot l'alumnat que el requereix. A les nou comencen unes classes que incorporen actuacions educatives d'èxit. Metodològicament, tractem d'incrementar cada any les accions integradores i participatives perquè l'alumnat protagonitza el seu propi aprenentatge. En les diferents etapes educatives coexisteix el treball per projectes (infantil i ciències, en tots els cursos) amb el treball per àmbits (ESO i FPB); les unitats didàctiques integrades (1r cicle de primària); el Projecte Roma en 2n cicle de primària, i la introducció del llibre de text (3r cicle de primària) i de l'ordinador portàtil (tot el centre).

Amb la transformació en comunitat d'aprenentatge un dels primers objectius fixats, en la perspectiva d'assolir una inclusió real, va ser augmentar les expectatives respecte al nostre alumnat i millorar els resultats acadèmics. El fil conductor en totes les aules el constitueixen els grups interactius, amb 70 sessions setmanals (d'entre 45 i 60 minuts) des d'infantil de 3 anys fins a 2n de formació professional bàsica. En el funcionament d'aquests grups Interactius cal que l'entorn s'implique, atès que cada sessió requereix disposar de persones voluntàries que propicien el diàleg entre els mateixos xiquets i xiquetes, una aposta clara per l'heterogeneïtat entesa com una oportunitat, no una barrera. La participació i la implicació d'entitats i institucions de divers

tipus, públiques i privades, ens permet assolir la majoria d'objectius que ens plantegem.

Cada dia, després de dinar –la gran majoria de l'alumnat menja en el col·legi– té lloc el “centre de vesprada”, mitjançant el qual més d'una trentena de persones voluntàries i un equip d'educadores i educadors gitanos ajuden a fer deures i practicar la lectura amb 50 alumnes –aquest col·lectiu, amb molts familiars graduats en secundària del centre i alguns estudiants universitaris, és una referència clau per l'alumnat–. En acabar les activitats lectives, arriba l'hora de les activitats esportives, fins a les set i mitja. Al remat, l'escola ofereix a l'alumnat, a les seues famílies i al veïnat distints espais de convivència i aprenentatge de manera completament gratuïta durant dotze hores al dia.

Des de fa tres cursos, comptem amb estudis de formació professional bàsica, de 12.45 h a 18.45 h amb l'objectiu d'afavorir la preinserció laboral i l'accés a un grau mitjà. La nova etapa representa una eina d'inclusió real per a l'alumnat del centre, que hi pot obtenir el graduat escolar, i per a altres estudiants que s'hi incorporen i aporten més diversitat.

HABITATGES DIGNES

Acollint-nos al Decret (2018), vam constituir un grup de treball amb diferents departaments de la Generalitat (Educació, Igualtat i Polítiques Inclusives, Habitatge), de l'Ajuntament de València (Serveis Socials i Habitatge) i l'associació Brúfol per a abordar la problemàtica d'habitatge que pateix una part de l'alumnat. Referir-se a la inclusió educativa quan l'estudiant no té una casa o una habitació per a estudiar, és una quimera que cal qüestionar

des del centre educatiu, que pot esdevindre un element de transformació. Vulnear el dret a l'habitatge afecta també el dret a l'educació. En el nostre cas, amb famílies amenaçades de desnonament, el treball desplegat ha permès en dos casos iniciar el procés de regularització dels seus habitatges. “Qui ens ajudarà, si no ho fem els que integrem aquesta comunitat educativa?”, insisteix Avelino, un pare del Consell Escolar del Santiago Apòstol.

Gràcies a la millora de la convivència des del curs 2007-08, ha augmentat un 35% la matrícula, s'ha reduït en 21 punts l'absentisme del centre i les qualificacions mitjanes han passat de 3,97 al 5,42. Són indicatius indiscutibles de la confiança de que les famílies del barri depositen en el col·legi.

“ELS MILLORS MESTRES”

Soc un gitano del Cabanyal, estudeie el grau mitjà d'Atenció a la Dependència i done gràcies a Déu per haver tingut els millors mestres i ser ara un referent per a la meua comunitat. Estudiar em permet formar-me per al futur, per a poder triar una manera digna de guanyar-me la vida. Que els xiquetes i les xiquetes d'aquesta escola em vegen estudiar és, a més, una cosa molt poderosa perquè formem una família educativa que hem anant construint junts amb l'aprenentatge i la formació. Crec que el Santiago Apòstol no és només un col·legi: és un sentiment, una manera de viure.

Aaron Mejan